

Cele kształcenia i wychowania

Podstawowym założeniem dydaktycznym jest dążenie do przekazania informacji oraz narzędzi do analizy i interpretacji tekstów kultury niezbędnych po to, aby uczniowie:

- mieli świadomość, czym jest kultura, i umieli posługiwać się zasobem pojęć właściwym dla jej opisu;
- potrafili wyróżnić typy kultury, scharakteryzować je i wskazać ich przykłady;
- mieli świadomość równorzędnego występowania we współczesności dzieł z kanonu kultury wysokiej, głoszących uniwersalne wartości, oraz wielu różnorodnych, często kontrowersyjnych zjawisk kultury popularnej;
- dostrzegali ciągłość dziedzictwa kulturowego oraz powiązanie przyczyn i skutków w ewolucji kultury, co jest konieczne dla zrozumienia kultury współczesnej;
- wypowiadali się o sztuce jako zjawisku kulturowym i charakteryzowali podstawowe kategorie estetyczne;
- dysponowali wiedzą konieczną do zrozumienia mechanizmów komunikacji kulturowej i wy tłumaczenia związków między kulturą a mediami;
- wskazywali prądy i przykłady dzieł sztuki oraz artefakty kultury przynależne zarówno do epok minionych (syntetyczne osie czasu poświęcone rozwojowi każdej z omawianych dziedzin), jak i najnowsze;
- wykształcili nawyk samodzielnego poszukiwania informacji o bieżącym życiu kulturalnym i aktualnych zjawiskach kulturowych, a także zwyczaj umiejętnego obcowania ze sztuką;
- posiadli zdolność odwoływania się do własnej wiedzy ogólnej, nabytej na podstawie różnych źródeł, i łączenia wiadomości z wielu dziedzin;
- krytycznie analizowali i interpretowali współczesne zjawiska kulturowe oraz wyrabiali własny osąd na ich temat;
- omawiali przykłady wytworów różnych dziedzin sztuki oraz posługiwali się ich kodami;
- dokonywali analiz interdyscyplinarnych oraz zauważali przejawy korespondencji sztuk we współczesnej kulturze;
- samodzielnie uczestniczyli w życiu kulturalnym i zdawali sobie sprawę z działania mechanizmów kultury;

- byli przygotowani do odgrywania zarówno roli odbiorcy, jak i twórcy kultury.

Aby powiązać założenia dydaktyczne z działalnością wychowawczą, w trakcie prowadzenia zajęć z przedmiotu *wiedza o kulturze* należy pamiętać o:

- wpajaniu uczniom przekonania o wartości tolerancji, poszanowania drugiego człowieka i dorobku jego nacji oraz dialogu między kulturami;
- uczeniu, jak zabierać głos na forum, brać udział w dyskusji i słuchać innych;
- uświadamianiu kulturowej i historycznej zmienności tradycji, zwyczajów i norm społecznych;
- nauczaniu o korzyściach płynących z różnorodności kulturowej;
- uświadamianiu zagrożeń związanych z bezkrytycznym przyjmowaniem treści kultury popularnej, bezrefleksyjnym poddawaniem się jej procesom i zjawiskom (np. globalizacji, konsumpcjonizmowi), a także nieumiejętnym korzystaniem z nowych mediów;
- uwrażliwianiu uczniów na przejawy nieuczciwych technik i manipulacji obecnych w środkach masowego przekazu i reklamach;
- kształtowaniu u uczniów przekonania o wartości kultury narodowej, a jednocześnie wpajaniu im poczucia wspólnoty z kulturą europejską;
- przekazywaniu informacji o poszanowaniu tradycji i wartości świata kultury, a także o obowiązku przyjmowania odpowiedzialności za wspólne dziedzictwo kulturowe i przyszłość polskiej kultury;
- rozwijaniu poczucia tożsamości lokalnej i regionalnej uczniów tak, aby mieli oni potrzebę dbania o jakość życia kulturalnego w najbliższym otoczeniu;
- wpajaniu przeświadczenia, że warto być człowiekiem kulturalnym;
- informowaniu o prawach autorskich i ochronie wartości intelektualnej, aby uczniowie z pokolenia internetu mieli świadomość, że nie można bezkarnie wykorzystywać cudzej własności;
- zapewnieniu uczniom możliwości bezpośredniego odbioru sztuki i uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych;
- zachęcaniu do kształtowania indywidualnych upodobań na podstawie poprawnego rozumienia kategorii estetycznych;
- inicjowaniu aktywności społecznej i kulturalnej uczniów.

Stopień niedostateczny (1)

Uczeń:

- nie zdobył podstawowych wiadomości i umiejętności;
- nie interesuje się procesem dydaktycznym;
- nie uczestniczy w lekcji;
- nie przygotowuje zadań domowych;
- lekceważy obowiązki szkolne.

Stopień dopuszczający (2)

Uczeń:

- ma wiedzę określoną w podstawie programowej ze znacznymi brakami;
- sytuuje najważniejsze wydarzenia z dziejów kultury w czasie i przestrzeni;
- dostrzega związki przyczynowo-skutkowe pomiędzy zjawiskami w kulturze;
- przedstawia z pomocą nauczyciela, w formie ustnej i pisemnej, poglądy na temat tekstów kultury;
- odszukuje najważniejsze informacje w źródłach pisanych.

Stopień dostateczny (3)

Uczeń:

- ma wiedzę określoną w podstawie programowej z niewielkimi brakami;
- wiąże zjawiska kulturowe w łańcuchy przyczynowo-skutkowe;
- w opisie wytworów kultury odróżnia fakty od opinii;
- formułuje ustne i pisemne wypowiedzi zawierające własne poglądy na temat tekstów kultury;
- uczestniczy w wydarzeniach kulturalnych.

Stopień dobry (4)

Uczeń:

- ma wiedzę i umiejętności określone w podstawie programowej, potrafi się nimi posłużyć w typowych sytuacjach;
- porównuje informacje zawarte w różnych źródłach i korzysta z nich ze zrozumieniem;
- przeprowadza krytyczną analizę źródeł informacji;
- samodzielnie dokonuje analizy i interpretacji tekstu kultury;
- uczestniczy w wydarzeniach kulturalnych i formułuje opinie na ich temat.

Stopień bardzo dobry (5)

Uczeń:

- ma wiedzę i umiejętności określone w podstawie programowej, potrafi się nimi posłużyć w sytuacjach problemowych;

- analizuje i porównuje dane zawarte w różnych źródłach, a także samodzielnie je interpretuje;
- potrafi odnieść się do kilku odmiennych interpretacji danego tekstu kultury;
- uczestniczy w wydarzeniach kulturalnych i samodzielnie je ocenia;
- aktywnie wykorzystuje swoją wiedzę na lekcji.

Stopień celujący (6)

Uczeń spełnia wszystkie wymagania niezbędne do uzyskania stopnia bardzo dobrego, a ponadto:

- zgłębia literaturę dotyczącą sztuki oraz wydarzeń kulturalnych i stosuje tę wiedzę w różnych sytuacjach problemowych;
- samodzielnie rozwija zainteresowania związane z kulturą i sztuką;
- potrafi zainteresować swoją wiedzą innych uczniów;
- uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych i podejmuje własne inicjatywy kulturotwórcze.

Ocenie podlegają następujące formy pracy i dokonania ucznia:

- aktywność na zajęciach szkolnych;
- aktywność na zajęciach pozaszkolnych;
- odpowiedź ustna;
- udział w dyskusji;
- referat;
- praca samodzielna;
- praca w grupach;
- ćwiczenia i zadania praktyczne;
- praca pisemna;
- zadanie domowe;
- pokazy, prezentacje;
- udział w projektach;
- test;
- kartkówka;
- wykonanie pomocy dydaktycznych.

Przy wystawianiu oceny końcowej nauczyciel uwzględnić następujące elementy:

- wiedzę;
- umiejętności;

- aktywność;
- samodzielność;
- systematyczność.

Punktacja prac pisemnych:

96%- 100%- celujący

85%- 95%- bardzo dobry

75%- 84%- dobry

51%-74%- dostateczny

40%- 50% - dopuszczający

Poniżej 40 %- niedostateczny

Sposób podwyższania przewidywanej oceny:

Jeśli uczeń , który uczestniczy regularnie w zajęciach, jest obecny na sprawdzianach i uważa, że jego wiedza jest na wyższym poziomie niż ocenia ja nauczyciel, ma prawo wystąpić do wychowawcy klasy z podaniem o egzamin podwyższający ocenę z przedmiotu. Nauczyciel uczący przeprowadza wówczas egzamin sprawdzający wiadomości i umiejętności ucznia w obecności wychowawcy klasy.

Małgorzata Alicja Kosieradzka